

ת"פ 53049/03/16 - מדינת ישראל נגד שמעון ינון טובול

בית משפט השלום בירושלים

19 יולי 2017

ת"פ 53049-03-16 מדינת ישראל נ'

טובול(אחר/נוסף)

בפני כב' השופט יצחק שמעוני

בעניין: מדינת ישראל ע"י ענף תביעות משטרת
ישראל

המאשימה

נגד

שמעון ינון טובול

ע"י ב"כ עו"ד גבריאל טרונישווילי

הנאשם

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם תושב עמנואל, יליד שנת 1996, הורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן לפי סעיף 13 + סעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] תשל"ג-1993. מכתב האישום עולה כי בשני מועדים שונים מכר הנאשם לסוכן משטרתי סם מסוג קנבוס במשקל 7.89 גרם תמורת סך של 800 ₪ ו- 9.79 גרם תמורת סך של 1,200 ₪.

הנאשם נשלח לשירות המבחן להכנת תסקיר ולממונה על עבודות שירות להכנת חוות דעת.

תסקיר שירות המבחן וחוות דעת הממונה

2. שירות המבחן הכין בעניינו של הנאשם שלושה תסקירים: האחד מיום 5.10.2016, השני מיום 30.11.2016 והשלישי מיום 21.3.2017. בתסקיר הראשון מציינת קצינת המבחן כי מדובר בנאשם בן 21 המתגורר עם משפחתו בעמנואל ואינו מועסק באופן סדיר. הנאשם השלים 10 שנות לימוד ונשר מלימודיו על רקע משבר שחווה עקב מות אחיו באופן פתאומי. בהיותו בן 16 עבר להתגורר באוקראינה אצל אחיו ועבד בקהילה היהודית ובהמשך עבד כמתורגמן לתיירים ושב לירושלים שם עבד כמוכר בקיוסק המצוי בבעלותו של האח. הנאשם התגייס לצבא אולם שוחרר בשל אי התאמה על רקע מעורבותו בפלילים ועל רק המשרבים המשפחתיים שחווה. קצינת המבחן מגוללת באריכות את מסכת חייו הקשה של הנאשם ובהמלצה באותו תסקיר מציינת קצינת המבחן כי קיימת נזקקות טיפולית ולפיכך הוצעו לנאשם אפשרויות שילוב בטיפול אך הוא שלל את הצורך, הן בתקופת פיקוח המעצר והן בתקופה הנוכחית. הנאשם מסר, כי מזה חודשים רבים נמנע משימוש בסמים ואף ביצע בדיקות שתן נקיות. לאור האמור בתסקיר, נדחה הדיון והוכנו כאמור שני תסקירים נוספים. בתסקיר מיום

עמוד 1

30.11.2016, התרשמה קצינת המבחן מנאשם אשר חווה אובדנים במהלך חייו אשר נחוו בגיל צעיר ובאופן מפתיע ולהם השפעה על התפתחותו ועיצובו. צוין, כי השימוש בסם היווה עבור הנאשם אמצעי בלתי מותאם להתמודדות עם אירועי חייו שלא עובדו במידת הצורך. לפיכך העריך שירות המבחן כי קיימת נזקקות טיפולית למצבו. בהתאם לכך הוצעו לו אפשרויות לטיפול והנאשם הביע מודעות לקשיים והביע רצונו להמשיך בהתמודדות עצמאית ללא גורמי טיפול. הנאשם הופנה פעם נוספת לקצינת המבחן והביע נכונות להשתלב בטיפול בתחום בעיות שימוש בסמים והופנה ליחידה לטיפול בהתמכרויות באריאל. מדיווח עדכני שהתקבל מגורמי הטיפול נמסר, כי הנאשם נרשם ליחידה והתקיימו עמו מספר פגישות. מהתרשמות העובדת הסוציאלית המטפלת, הנאשם מצוי בתחילת הקשר הטיפולי והוא בעל יכולות להשתלב בהליך בהתאם למצבו הוא נמצא. הנאשם משקיע מאמצים רבים בהשתלבות במסגרת הטיפול ובמעגל העבודה. בתסקיר השלישי מיום 21.3.2017 צוין, כי הנאשם נמצא מאז חודש נובמבר 2016 במסגרת טיפולית ומסר בדיקות שתן נקיות. ניכרת התקדמות משמעותית בתהליך הטיפולי ומהתועלת שמפיק ממנה הנאשם. כמו כן, שולב הנאשם בקבוצה טיפולית המתקיימת במסגרתם ועוסקת בקשרים הבין אישיים. הנאשם פעיל במפגשי הקבוצה ומעורב בתהליך הטיפולי הקבוצתי. נוכח האמור, מתרשמת קצינת המבחן כי הנאשם מצוי בתהליך טיפולי שיקומי וכי ניכרת מחוייבותו לתהליך. לאור המוטיבציה והמחוייבות שהביע הנאשם ביחס להמשך תהליך השיקום, ממליץ שירות המבחן לאמץ את הפן השיקומי - טיפולי במקרה זה, ועל כן ממליץ הוא על ענישה אשר תאפשר את המשך הטיפול והעמדתו בצו מבחן למשך שנה, זאת לצורך מעקב אחר המשך הטיפול במסגרת היחידה באריאל.

בחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 21.6.2017 נמצא הנאשם כשיר לביצוע עבודות שירות במסגרת עיריית ראש העין.

טיעוני ב"כ הצדדים לעונש

3. ב"כ המאשימה בטיעוניה לעונש ציינה, כי לנאשם, אשר הורשע בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן, אין הרשעות קודמות. ביצוע העבירות מלמד כי הנאשם מכר סם מסוכן לסוכן משטרתי, דבר המעיד על הנכונות לספק את הסם לסוכן והדבר מצביע על נגישותו לעולם הסמים. הנאשם מכר את הסמים עבור בצע כסף ובכך העדיף את תועלתו הכספית על האינטרס הציבורי. לטענתה, אין להקל ראש גם כשמדובר בסחר בסם מסוג קנבוס, סמים הנחשבים כקלים ותוצאתם על פני החברה קשות ובעיקר לצעירים. הלכה פסוקה היא כי ככל שהדברים נוגעים לעבירות בהן מורשע הנאשם, יש ליתן בכורה לשיקולי הרתעה וגמול על פני הנסיבות האישיות של הנאשם. לעניין זה הפנתה ב"כ המאשימה לע"פ **746/86**, ע"פ **1149/05** וע"פ **966/04**. לטענתה, הערכים המוגנים הם הגנה על חוסנה של החברה מפני הפגיעות בשימוש בסמים, הן לאוכלוסיית המשתמשים והן לציבור. בכללו המחוקק ראה בחומרה עבירות אלה וקבע עונש מירבי של 20 שנות מאסר. לעניין רף הענישה הנוהגת, הגישה ב"כ המאשימה את רע"פ **7996/12**, רע"פ **7878/02** ורע"פ **677/07**. לעניין המתחם נקבע על ידי המאשימה כי הוא נע בין 6 ל- 12 חודשים על כל עבירת סחר בנפרד. ב"כ המאשימה התייחסה לאמור בתסקירי שירות המבחן והשתלבותו של הנאשם בהליך הטיפולי, בו נמצא הנאשם נקי מכל שימוש בסם. לטענתה, הנאשם אינו משתמש בסמים אלא סוחר בהם לצורך רווח עצמי. לאור האמור, ככל שיש לנאשם נסיבות

חיים מורכבות, הרי שהדבר אינו מהווה תירוץ לסחור ולמכור סמים ועל כן מבקשת היא למקמו ברף הנמוך של המתחם ולהטיל עליו עונש מאסר למשך 12 חודשים, מאסר על תנאי, קנס, פסילה בפועל ופסילה על תנאי.

ב"כ הנאשם בפתח דבריו הביע תמיהה על טיעוני ב"כ המאשימה אשר מוחקת לחלוטין את קיומו של ההליך הטיפולי המשמעותי שעובר הנאשם מאז חודש נובמבר 2016. עוד הביע תמיהה כי אך לפני חודשים אחדים ניתן גזר דין על ידי כב' השופט ירון מינטקביץ' בת"פ **66251-12-15**. באותו תיק הנאשם מכר סם לסוכן סמוי בנתונים חמורים יותר והוטלו על הנאשם 4 חודשי מאסר בעבודות שירות. באותו מקרה כמות הסם היתה גדולה ומשמעותית יותר ועל כן תמוה מדוע במקרה שלפנינו מבקשת המאשימה להשית על הנאשם עונש כה חמור בהתעלם מההליך הטיפולי אותו הוא עובר. לתמיכה בטיעוני הגיש ב"כ הנאשם אסופה של פסקי דין בהם נגזרו על הנאשמים עונשים שאינם מחייבים ריצוי מאחורי סורג ובריח (ת"פ (י-ם) **7350/08**, ת"פ (תל אביב) **9050-04-13**, ת"פ (י-ם) **3298/07**, ת"פ (י-ם) **1167/05**, ת"פ (חי') **7065/08**, ת"פ **43773-03-14**, ת"פ **66251-12-15**). לטענת הסנגור, קיימת אסופה של פסיקה במקרים חמורים פי כמה מהמקרה שלפנינו ואף הסתיימו ללא הרשעה לרבות תיקים בהם בוצעה עסקה בשווי של 30,000 ₪ ומקרים חמורים יותר. בהתייחס לתסקירי שירות המבחן, מציין הסנגור כי מדובר בתסקירים חיוביים אשר בהם מציינת קצינת המבחן כי הנאשם לקח אחריות מלאה, שיתף פעולה עם הגורמים הטיפוליים, הפנים את בעיותיו ולמד להתבונן בהם כדי שלא להשתמש יותר בסמים. לטענתו, במקום שהמאשימה תעריך הליך טיפולי זה, מתייחסת לנאשם כאל סוחר רציני בסמים והדבר אינו תואם את מצבו של הנאשם המצוי בגמילה וטיפול. על כן יש לתת לנאשם גיבוי של המדינה ולא לשלחו למאסר בפועל. הנאשם היה עצור מיום 22.3.2016 עד 10.4.2016 ולאחר מכן שוחרר בהסכמה למעצר בית מלא בו הוא שהה עד ליום 7.12.2016 ובמועד זה אפשר בית המשפט לנאשם לצאת לעבודה. במהלך עבודתו נפגע הנאשם, נקטעה לו חלק מהאצבע ובחודשים האחרונים לא עבד. הסנגור ביקש להדגיש כי מדובר באדם שלקח אחריות מהרגע הראשון בו הוא נמצא בהליך המשפטי, לקח על עצמו באופן אישי להתנקות מסמים, הבין את חשיבות ההליך הטיפולי והוא עושה זאת בהצלחה יתרה מזה חודשים ארוכים. על כן מבקש הסנגור לסטות ממתחם הענישה כפי שהמחוקק מאפשר לעשות כן ומבקש להסתפק במאסר מותנה ושל"צ ניכר או לחילופין בעבודות שירות ובלבד שיתאפשר לנאשם להמשיך בטיפול.

הנאשם בדבריו לבית המשפט ציין כי עבר תקופה לא קלה. איבד שני אחים, אחד נרצח ואחד נהרג. הוא ירד לשפל במצבו מזה כשנתיים וחצי, הבין את חומרת המעשים אותם ביצע וכיום הוא נמצא במקום אחר. מזה כשנה וחצי הוא נקי מכל סם ועומד להתחתן, הוא החל בעבודה, מבין את חומרת העבירות, מקבל עליו את כל שיגזור עליו בית המשפט ומבקש התחשבות במצבו.

מתחם העונש ההולם

4. בהתאם לסעיף 40ב לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא ההלימה. היינו, יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת

מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

הערך החברתי שנפגע במקרה שלפנינו, הוא פגיעה בשלום הציבור ובסדר הציבורי שכן להפצת הסם השלכות חברתיות וכלכליות המגבירות פשיעה ויוצרות מעגלי עבריינות בתחום הרכוש, הסמים והאלימות (ראה ע"פ 2681/15 **בן שטרית נ' מדינת ישראל** מיום 14.2.2016 בו חזר ביהמ"ש על חומרתן של עבירות הסם ובמיוחד הסחר בהם).

בהתאם לסעיף 40 לחוק נקבע, כי בעת קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב גם בנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

במקרה שלפנינו מדובר בשתי עבירות של ביצוע סחר בסם מסוג קנבוס במשקל של 7.89 גרם ו- 9.79 גרם שהתמורה בגינם מסתכמת בכל מקרה במאות שקלים. העבירות בוצעו בסמיכות זו לזו. בנסיבות העניין נראה כי יש להתחשב הן בסוג הסם והן בכמות הלא גדולה אותה סיפק הנאשם לסוכן משטרתי בכל עסקה. על פניו נראה, כי הרווח אותו הפיק הנאשם בכל העסקאות אינו משמעותי במיוחד. שוכנעתי, כי לא מדובר בעיסוק בסחר מסוכן המהווה את מרכז חייו של הנאשם. כמו כן, התייחסתי לנסיבות חייו הקשות כפי שציין זאת שירות המבחן והסנגור.

אשר למתחם הענישה, אני סבור כי בשל סמיכות האירועים המפורטים בכתב האישום יש לראות בכולם אירוע כולל אחד ועל כן המתחם נע במקרה זה בין מאסר של 6 חודשים שיכול שירוצה בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

חריגה ממתחם העונש ההולם

5. בסעיף 40ד' לחוק נקבע, כי במקרה בו מעשה העבירה ומידת אשמתו של הנאשם הם בעלי חומרה יתירה, הרי שאם הנאשם השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם, ובנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, יכול בית המשפט לקבוע כי העונש שיוטל על הנאשם יחרוג ממתחם העונש ההולם, וזאת מטעמי שיקום.

בת.פ. **9787-04-14** בפני כב' השופט ש. הרבסט, אליו הפנה הסניגור, הורשע הנאשם בביצוע ארבע עיסקאות סחר בסם מסוכן מסוג חשיש, והוטלו עליו 6 חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות, וכל זאת בשל טעמי שיקום.

על גזר הדין הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי. בפסק הדין שניתן מפי הרכב השופטים י' נועם - סגן נשיא, ר' פרידמן-פלדמן ומ' ברעם, אשר דחה את הערעור נפסק כדלקמן:

"אכן, העבירות שבהן הורשע המשיב חמורות, ומחייבות ככלל הטלת מאסר

בפועל לריצוי של ממש. עם זאת, לפנינו מקרה חריג ויוצא דופן שבו המשיב עובר הליך שיקום ממושך בשירות המבחן מזה כשנתיים וחצי, ולאור הצלחתו של הליך זה סבורים אנו, כי משיקולי שיקום, ניתן וראוי לחרוג ממתחם הענישה. על כן, לא מצאנו מקום להתערב בגזר דינו של בית-משפט קמא אשר הטיל על המשיב מאסר בעבודות שירות, לצד רכיבי ענישה אחרים, ונמנע מלהטיל עליו מאסר של ממש".

(עפ"ג 10.5.17-49098-06-16 מיום 10.5.17).

סבורני, כי המקרה שלפנינו דומה למקרה אשר נדון בבית משפט המחוזי בירושלים כאמור לעיל, המצדיק חריגה ממתחם הענישה.

בעניינינו, הנאשם מצוי בעיצומו של הליך שיקומי-טיפולי מאז חודש נובמבר 2016, הכל כפי שצוין על ידי שירות המבחן ועל ידי הסנגור. הנאשם מוכיח רצון עז להיגמל מסמים ולעלות על דרך המלך ולשנות את חייו מקצה לקצה. נראה בעיניי כי המקרה שלפניי הוא מקרה מיוחד אשר מצדיק חריגה ממתחם הענישה.

כפי שצוין שירות המבחן, מסכת חייו של הנאשם קשה במיוחד עת איבד שניים מאחיו ובמהלך עבודתו נקטעה אחת מאצבעותיו והוא נאלץ להפסיק לעבוד. בדיקות השתן מוכיחות כי הוא נקי מכל סם וכי ניתן לסמוך עליו וכי נמצא בדרך שיקומית שתוציא אותו ממעגל הסמים והשימוש בהם. נסיבות חייו אלה יש לקחתם בעת גזירת הדין.

העונש המתאים

6. אני ער לחומרת העבירות אותן ביצע הנאשם ולפסיקה הנוהגת בעבירות של סחר בסם מסוכן. מקובלת עליי הדעה כי ברגיל, עבירות מעין אלה ראוי כי הנאשם יישלח למאסר מאחורי סורג ובריח. יחד עם זאת, התרשמתי ממסכת חייו העגומה של הנאשם אשר שהה במעצר מספר ימים לא מעטים ונמצא במעצר בית ממושך ורק לאחרונה אפשר לו בית המשפט לצאת לעבודה. כן שוכנעתי מההליך הטיפולי השיקומי אותו עובר הנאשם והמלצת שירות המבחן לאפשר לו המשך הטיפול ולהימנע משליחתו של הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריח.

נוכח כל האמור לעיל, שוכנעתי, כי יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם ולהימנע משליחתו של הנאשם למאסר בפועל, זאת בשל הליך שיקומי-טיפולי שעבר הנאשם ושב הוא נמצא מזה מספר חודשים לא מבוטל. כמו כן, שוכנעתי מגילו הצעיר של הנאשם, העדר הרשעות קודמות ורצונו העז להשתקם ולצאת ממעגל הסמים.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר למשך 6 חודשים אותם ירצה הנאשם בעבודות שירות במסגרת עיריית ראש העין. תחילת ביצוע ביום 8.8.2018. במועד זה יתייצב הנאשם בשעה 08:00 ביחידת עבודות שירות ברמלה. אוטובוס מס' 247.
- ב. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור תוך שנתיים מהיום על כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים.
- ג. קנס כספי בסך 2,000 ₪ או מאסר של 30 יום תחתיו. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים שווים החל מיום 1.8.2018 ובכל ראשון לחודש שלאחריו.
- ד. ניתן צו מבחן למשך שנה והנאשם מצווה להיות בקשר עם שירות המבחן.
- ה. אני מורה על השמדת הסם.

העתק יישלח לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות ושירות המבחן..

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה תמוז תשע"ז, 19 יולי 2017, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד רונית ישי, הנאשם ובא כוחו עו"ד גבריאל טרונישווילי.